

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Svět vědy záhadný i zábavný

Židé v literatuře

Eva Maria Hrdinová, Ph.D., Katedra germanistiky Filozofické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě

Kontaktní email: eva.hrdinova@osu.cz

POJMOVÝ SLOVNÍČEK

Přiřad'te termíny k jejich vysvětlením.

1.([hebrejsky](#) יהודים, *Jehudim*, sg. יהודי, *Jehudi*) – semitský národ na tzv. Blízkém východě, doložen již ve 2. Tisíciletí před Kristem. Užívá se též synonymních označení jako: [Izrael](#) (hebrejsky *Jisra 'el*) nebo **Synové Izraele**, **Izraelité** (hebrejsky *Bnej Jisra 'el*), případně **Hebrejci** (hebrejsky עברי, *Ivri* (sg.); עברים, *Ivrim*).
2. Slovo ... lze odvodit z latinského *Iudeus*, či [řeckého](#) Ἰουδαῖος (*Iudaios*), převzatého opět z hebrejského יהודי *Jehudi*, = pocházející z Judeje.
3. ...vznikl jako kmenové náboženství zhruba ve 2. tisíciletí před Kristem. Je to striktně monoteistické náboženství bez jakékoli možnosti zobrazit si Boha jakoukoli uměleckou formou. Podle religiózních předpisů není možné být Židem a zároveň vyznávat jiné náboženství, např. křesťanství nebo islám.

- a) Židé
- b) Žid
- c) Judaismus

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Svět vědy záhadný i zábavný

1. Práce s textem:

*Neslyšela už, jak se ze všech stran táhle rozhvízdaly
píšťaly. Ani užaslé výkřiky honců, chraplavé
povely! Všechno se upjalo k těm několika zbývajícím
krokům do bezpečí. Už je tu!*

*Upadla jako podřatá naráz celým tělem na pokraj
nepožatého trávníku, rozhozenýma rukama
objala zemi, prsty nahmataly chladivou hlínu
a vryly se do ní. Kapky ranní rosy třpytící se na
rozhoupaných stéblech trávy jí spadly do vlasu.
Střelba ustala, nastalo ticho.*

Ticho po bouři.

*Nevnímala je. Nepohnula se, ani když k ní dupavým
během po dlažbě dorazilo pár těžkých okovaných
bot.*

Zastavily se v trávě v kruhu kolem ní.

*Chvilí postály: pak ji jedna nacvičeným, pomalým
pohybem převrátila naznak, tváří k slunci.*

*Kdosi překvapeně hvízdal a řekl klidným hlasem
už docela beze zloby:*

"Schau mal, Ernst! Da ist ja eine junge Jüdin

Přečtěte úryvek. Uveďte, jaké informace již máte o díle Jana Otčenáška *Romeo, Julie a tma*? Co ve Vás evokují podtržené výrazy? Proč dívka umírá? Co se podle Vašeho názoru stalo? Jakou funkci má německy psaný úryvek?

2. Tzv. „pamětní kameny“.

O co se jedná? Nacházejí se některé z nich v Ostravě?

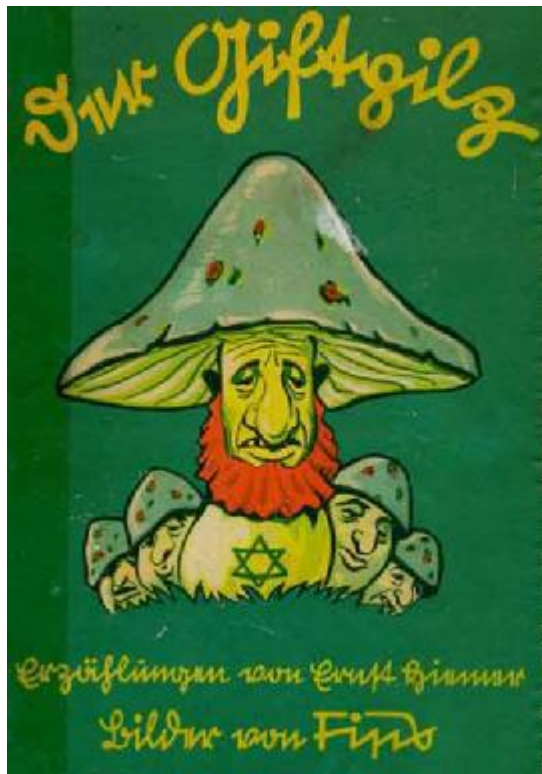

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Svět vědy záhadný i zábavný

3. Židé jako věřící určitého náboženství a národ.

a) **Kdo jsou Židé? Podněty k diskusi nad obrázkem. Jaký ve Vás obrázek evokuje dojem. Co má symbolizovat tzv. „židovskou fyziognomii“?**

- b) Co je „židovská literatura“ ? Je to literatura, kterou psali autoři židovské národnosti/vyznání a nebo (i) literatura, která o Židovství pojednává?! Jak

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Svět vědy záhadný i zábavný

- c) hodnotit díla jako *Golet v údolí* od Ivana Olbrachta a nebo *Flirt se slečnou Stříbrnou* či *Sedmiramenný svícen* od Josefa Škvoreckého, když se tato díla dotýkají židovských reálií, ale autoři k danému etniku nepatřili?! Práce s textem *Ivan Olbracht – Zázrak s Julčou*, diskuse o příběhu a jazyce, jakým je text napsán.

4. Práce s textem; Franz Kafka – *Proměna*.

Otázky k textu: Proč se text „*Proměny*“ označuje za existenciální? b) Lze na textu vysledovat určité tendence typické pro Pražskou německou literaturu, případně pro dílo Franze Kafky?! c) jak byste dopsali příběh proměny Řehoře Samsy v brouka (vlastně hmyz) na pozadí získaných poznatků?! d) srovnání vlastních návrhů konce příběhu se skutečným koncem příběhu a diskuse k tématu.

5. SKUPINOVÝ ÚKOL. Vytvořte slovníkové heslo „ŽIDÉ V LITERATUŘE“ do internetové encyklopedie Wikipedia.

Název hesla:

Seznam použité literatury:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Svět vědy záhadný i zábavný

Znění hesla: